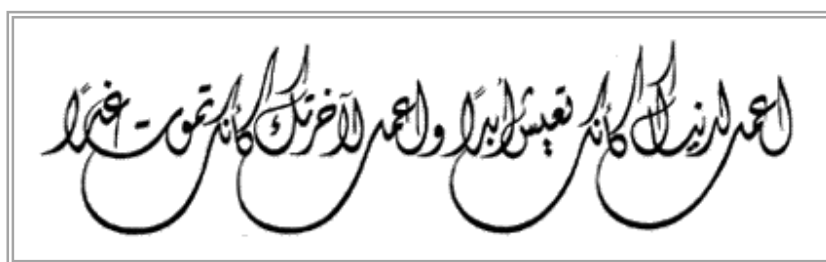

ภาพที่ 15 อักษรแบบตุรกออ์

นอกเหนือจากอักษรประดิษฐ์ในแบบต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีอักษรแบบตีวานีย์ (Dīwānīy) ซึ่งนักประดิษฐ์ตัวอักษรในราชอาณาจักรออตโตมานประดิษฐ์ขึ้นเพื่อใช้เฉพาะในราชสำนัก ด้วยเหตุนี้จึงเรียกอักษรในแบบนี้ว่าตีวานีย์ อันหมายถึง ราชสำนัก ต่อมาก็ถูกใช้กันอย่างแพร่หลายจากการใช้อักษรในแบบดังกล่าวทำให้เอกสารที่เขียนขึ้นมีลักษณะเป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากเอกสารอื่น ๆ กล่าวคือมีลักษณะการเขียนที่พอดีกับเส้นบรรทัด และมีการใส่เครื่องหมายจุด และสระในทุกตัวอักษร นอกจากนี้ยังมีแบบอักษรในแบบอื่น ๆ อีก ซึ่งใช้กันไม่ค่อยแพร่หลายนัก ได้แก่ ซุบาร์ (Ghubar) แบบทุมาร (Tumar) แบบตะอูลีกี (Ta'īq) และแบบนัสตะอูลีกี (Nasta'īq)

ภาพที่ 16 อักษรแบบตีวานีย์

นอกจากอัลกุรอานแล้วศาสนของท่านศาสนทูตมุฮัมมัด ﷺ ที่ส่งถึงกษัตริย์อัลมุเกากิสแห่งอียิปต์ในปี ฮ.ศ. 6 ตรงกับ ค.ศ. 628 และจารึกในแผ่นหินบนหลุมศพที่ถูกพบในอียิปต์ระบปี ฮ.ศ. 31 ตรงกับ ค.ศ. 652 รวมถึงจารึกบนผนังปราสาท ป้อมปราการ และหอคอย ซึ่งถูกค้นพบตามสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์บนคาบสมุทรอาหรับ ก็ถือเป็นหลักฐานสำคัญที่บ่งบอกถึงพัฒนาการของอักษรอาหรับในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 7 หรือยุคแห่งอิสลาม (Islamic Period)

ในปัจจุบันนอกจากอักษรอาหรับจะใช้เป็นภาษาเขียนของกลุ่มประเทศอาหรับแล้วยังเป็นอักษรที่ใช้เขียนในภาษาอื่น ๆ อีกหลายภาษาได้แก่ ภาษาเปอร์เซีย ภาษาตุรกีก่อนที่จะมีการปฏิวรรตอักษรมาใช้อักษรโรมานซ์ ภาษาชาวอิตาลี ภาษามาดากัสการ์ ภาษาซันชีบาร์และภาษาอูรดู เป็นต้น นอกจากนี้ ‘Alīy Abd al-Wāḥid Wāfiy, (n.d. : 257) พบว่าอักษรอาหรับยังถูกใช้เป็นตัวเขียนในภาษาของชาวสเปนที่สืบเชื้อสายมาจากชาวอาหรับโดยมีชื่อเรียกว่า ภาษาอัลฆาเนียร์ หรืออัลฆาเมียร์โต

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบอักษรอาหรับโบราณที่ใช้ในคาบสมุทรอาหรับ

Eng.	Arabic	Hebrew	Sabaen	Libyanite	Thamudic (Bedouin)	Safaitic
a	ا	א	𐩇	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
b	ب	ב	𐩈	𐩇 𐩈	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
j	ج	ג	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
d	د	ד	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
dh	ذ	ז	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
ha	هـ	ה	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
w	و	ו	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
za	ز	ז	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
h	ح	ח	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
kh	ك	כ	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
th	ت	ת	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
dh	ث	ט	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
ya	ي	י	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
k	ك	כ	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
l	ل	ל	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
m	م	מ	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
n	ن	נ	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
s	س	ס	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
Aa	ع	ע	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
gha	غ	פ	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
Z	ز	צ	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
adh	ظ	ק	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
Q	ق	ק	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
r	ر	ר	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
Sh	ش	ש	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
ta	ط	ט	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉
tha	ث	ט	𐩉	𐩉	𐩇 𐩈 𐩉	𐩇 𐩈 𐩉 𐩇 𐩈 𐩉

ที่มา : http://www.mnh.si.edu/epigraphy/e_pre-islamic/fig02_comparativechart.htm
 [4 June 2007]

3.5 ที่อยู่อาศัยของชาวอาหรับ

ความแตกต่างทางภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตรวมถึงอิทธิพลจากภายนอก เป็นตัวกำหนดลักษณะที่อยู่อาศัยของชาวอาหรับ ด้วยเหตุนี้จึงเห็นว่ารูปแบบที่อยู่อาศัยซึ่งปรากฏบนคาบสมุทรอาหรับนั้นมีสามลักษณะด้วยกัน คือ กระจงของชาวเบดูอิน กระท่อมของชาวชนบท และบ้านปูนของชาวเมือง

กระจงหรือเตนท์เป็นที่พักอาศัยของชาวเบดูอินหรือพวกเร่ร่อนซึ่งจะประกอบด้วยเสา 9 ต้น แต่ละต้นสูงประมาณ 5-7 ฟุต และคลุมด้วยหนังแกะที่ถูกลำมาเย็บติดกันเป็นผืนขนาดใหญ่ โดยกระจงแต่ละหลังจะมีขนาดยาว 20-30 ฟุต และกว้างไม่เกิน 10 ฟุต พื้นที่ภายในจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ด้านซ้ายใช้เป็นที่พักสำหรับผู้ชาย ส่วนด้านขวาเป็นที่พักสำหรับผู้หญิงและเด็ก ซึ่งจะมีการแบ่งสัดส่วนชัดเจนโดยใช้พรมที่ทอจากขนสัตว์ซึ่งกันไว้

เนื่องจากชาวเบดูอินใช้ชีวิตแบบเร่ร่อน ฉะนั้นเครื่องใช้ต่าง ๆ ก็จะมีเพียงไม่กี่ชิ้น ได้แก่ เครื่องใช้ในครัว หีบสำหรับใส่ของ พรม ถูใส่ น้ำ ข้าวสาลี และโมหิน ซึ่งเครื่องใช้ทั้งหมดสามารถเคลื่อนย้าย หรือนำติดตัวไปได้ในยามที่ย้ายที่อยู่ใหม่

ภาพที่ 17 แสดงลักษณะกระจงของชาวอาหรับ

ที่มา : Zwemer S.M., 1900 : 267

กระท่อมเป็นที่อยู่อาศัยของชาวชนบทโดยทั่วไปจะมีรูปแบบที่แตกต่างกันไป ตามความแตกต่างของพื้นที่ในฮิญาซและเยเมน กระท่อมจะถูกสร้างให้มีรูปแบบ 6 เหลี่ยม คล้ายรังผึ้ง ผนังทำจากดินเหนียว มีหลังคารูปดอกเห็ด มุงด้วยใบอินทผลัมหรือกก ส่วนทางตะวันออกของคาบสมุทรอาหรับ มีรูปทรงสี่เหลี่ยม หลังคาแหลมฝากระท่อมทำจากต้นกก ใบจาก หรือใบอินทผลัม นำมาสานเข้าด้วยกันอย่างแน่นหนา และสามารถต้านทานแรงลมและพายุฝนได้ นอกจากนี้ ในบริเวณที่เป็นหนองบึงทางภาคใต้ของประเทศอิรักจะมีลักษณะกระท่อมอีกประเภทหนึ่งคือ จะนิยมปลูกบ้านโดยใช้พงอ้อมมัดเป็นรูปโค้ง ๆ ทำเป็นบ้านพักอาศัย ใช้เสื่อกกเป็นหลังคาและกั้นฝาทุกด้าน (Nawāfidh : Madinah Kalbā' (รายการโทรทัศน์), 2550)

ภาพที่ 18 แสดงลักษณะกระท่อมของชาวอาหรับ

ที่มา : Nawāfidh : Bayt 'Arabīy, 2007

บ้าน อาคารแบบก่ออิฐถือปูน เป็นที่อยู่อาศัยของชาวอาหรับในเมืองหรือเขตที่เจริญ ซึ่งจะมีรูปแบบที่แตกต่างกัน ในด้านสถาปัตยกรรม วัสดุที่ใช้ก่อสร้าง จะขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม และค่านิยม ในเยเมนจะพบอาคารขนาดใหญ่ลักษณะเหมือนปราสาท ถูกสร้างอยู่บนภูเขา โดยใช้หินเป็นส่วนประกอบหลักในการก่อสร้างซึ่งเป็นรูปแบบทางสถาปัตยกรรมอันเก่าแก่ที่ได้รับการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ คือ พวกอิมยาไรต์ ส่วนในเมืองแบกแดด บัสเราะฮ์ และทางตะวันออกของคาบสมุทรอาหรับ มักใช้สถาปัตยกรรมแบบเปอร์เซียในการก่อสร้าง ซึ่งลักษณะของบ้านที่อยู่อาศัยจะมีส่วนเหมือนกันและส่วนต่างไปตามพื้นที่ดังนี้

บ้านของชาวอิรักจะสร้างแบบหลังคาแบน ๆ เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยจะถูกใช้เป็นสำหรับเจ้าของบ้านและสมาชิกในครอบครัวขึ้นมานอนเล่นรับลม ในคืนที่มีอากาศร้อน บ้านของชาว

อิรักโดยทั่วไปจะนิยมปลูกอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม สำหรับบ้านที่อยู่ในย่านที่เจริญแล้วของตัวเมือง มักจะปลูกเป็นแบบตะวันตก

บ้านของชาวโอมานจะมีลานบ้านเป็นศูนย์กลางสำหรับใช้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว แบ่งออกเป็นห้องโดยรอบ สร้างด้วยอิฐหรือหินเป็นกำแพงหนา ปิดทึบ มีหน้าต่างน้อยบาน ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันความร้อนและความหนาวเย็นของอากาศ รวมทั้งกันลมที่จะพัดพาทรายเข้ามาในตัวบ้านด้วย และมีการแบ่งแยกระหว่างบริเวณของสมาชิกในครอบครัวกับส่วนที่ใช้รับแขก ซึ่งเป็นส่วนที่ผู้ชายใช้พบปะพูดคุยกัน (Wizārat al-‘Ilām Sulṭanat ‘Umān, 2001 : 376-377)

ภาพที่ 19 แสดงลักษณะอาคารบ้านเรือนในเยเมน

ที่มา : Nawāfidh : Bayt ‘Arabīy, 2007

ที่อยู่อาศัยของชาวจอร์แดนมักก่อสร้างด้วยดิน อิฐ หรือ หิน เป็นทรงสี่เหลี่ยมทึบ หลังคาเรียบ มีประตูและหน้าต่างน้อย ประตูทำเป็นซุ้มโค้ง กำแพงบ้านจะมีความหนาเพื่อป้องกันความร้อนและเก็บอากาศภายในบ้านให้มีความเย็นมักสร้างรวมกลุ่มกันเป็นชุมชนทำให้เพิ่มความแข็งแรง

ชาวสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จะเลือกใช้วัสดุที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตของผู้คน และสภาพแวดล้อม ในฤดูหนาวพวกเขาจะร้อนอาศัยในเต็นท์ที่สะดวกในการเคลื่อนย้าย และในฤดูร้อนสร้างที่พักด้วยใบปาล์มเพื่อให้มีอากาศถ่ายเท ซึ่งเป็นวัสดุที่คนอาศัยแถบชายฝั่งใช้สร้างเป็นที่พัก

เช่นกัน ในบริเวณตอนในของประเทศ สร้างเป็นบ้านถาวร โดยสร้างด้วยดิน อิฐ หรือดินตากแห้ง เชื่อมด้วยปูนขาวที่ทำจากเปลือกหอยแล้วผสมกับดิน มีخانบ้านเป็นศูนย์กลางไปสู่ห้องต่าง ๆ มีห้องสำหรับใช้พบปะสังสรรค์ของผู้ชายซึ่งแยกจากส่วนใช้งานอื่น ๆ ของครอบครัว (Nawāfidh : al-Bait fi al-'Imārāt, 2007)

ชาวคูเวตจะปลูกสร้างโดยให้มีลานบ้าน โดยมีห้องอยู่รอบ ๆ ตกแต่งด้วยการทาสี หรือประดับโมเสกมีห้องพิเศษหรือเต็นท์สำหรับเป็นที่พบปะสังสรรค์ในหมู่ผู้ชาย รูปแบบสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นของคูเวตมีลักษณะเป็นหอคอยที่มี 3 ยอดบนฐานเดียวกัน มีโดมบนส่วนยอด กاتาร์มักก่อสร้างอาคารเป็นตึกหลายชั้น ก่อด้วยดินหรืออิฐ มีสวนปลูกต้นไม้เพื่อลดความร้อน บ้านจะแบ่งเป็นสัดส่วน โดยแบ่งส่วนของครอบครัวออกจากบริเวณที่รับแขกที่เรียกว่า มัจลิส (Majlis) เป็นที่พบปะสังสรรค์ของผู้ชาย ซึ่งในการรับแขกมักนั่งกับพื้นหรือเบาะ

ส่วนบ้านเรือนที่อาศัยของชาวบาห์เรนมักสร้างเป็นทรงสี่เหลี่ยมหลังคาเรียบแบน ก่อผนังสูงและหนาด้วยอิฐหรือหิน ฉาบด้วยปูน มีหน้าต่างน้อยเพื่อป้องกันความร้อนจากอากาศและลมพายุภายในแบ่งเป็นสัดส่วน มีลานบ้านเป็นศูนย์กลางรวมกันเป็นชุมชนใหญ่

3.6 การใช้ชื่อ – สกุลของชาวอาหรับ

ธรรมเนียมการใช้ชื่อ นามสกุลเป็นวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงการสืบสายเลือดและวงศ์ตระกูล สำหรับชาวอาหรับมีจารีตการใช้ชื่อที่มีส่วนประกอบ 2 – 4 ส่วน ซึ่งอยู่กับพื้นที่หรือประเทศ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ชื่อ-สกุลที่มี 2 ส่วน ประกอบด้วย ชื่อตัว และบิดา เช่น อะห์มัด หุเซน, ตอฮา หุเซน, ญะมาล อับดุลนาซีร มักพบในประเทศอียิปต์ ส่วนในประเทศเยเมนพบว่ามักมีการใช้ชื่อสกุลมี 2 ส่วน เช่นเดียวกัน แต่ชื่อแรกจะเป็นชื่อตัว ส่วนนามสกุลจะเป็นชื่อเผ่าหรือตระกูล เช่น มุฮัมมัด อัลอะรีฟี, สุไลมาน อัชชีฮารี, เตาฟีก อัลฮาลาบีย, และหะสัน อัลกาฟ เป็นต้น ซึ่งการใช้ชื่อในลักษณะนี้ยังพบได้ในกลุ่มประเทศอาหรับ ในทวีปแอฟริกาเหนือ เช่น ลิเบีย ตูนิเซีย แอลจีเรียและโมร็อกโก เป็นต้น

2. ชื่อ-สกุลที่มี 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนของชื่อตัว คำว่า “บิน”²⁰ หรือ “บินตี”²¹ และชื่อบิดา เช่น หุสैन บิน ฆะลาละ, อัลตุลละละ บิน อัลหุสัยนุ และอีกธรรมเนียมหนึ่งที่พบได้ในประเทศคูเวต คือการใช้ชื่อที่มี 3 ส่วน เช่นเดียวกับกรณีแรก แต่มีส่วนประกอบที่แตกต่างกันคือ ส่วน

²⁰ บิน หมายถึง บุตรชาย

²¹ บินตี หมายถึง บุตรสาว

แรกเป็นชื่อตัว ส่วนที่ 2 เป็นชื่อบิดา และส่วนที่ 3 เป็นชื่อปู่ โดยไม่มีการใช้คำว่า “บิน” คั่นกลาง เช่น อับดุลเลาะ อัลสาลีม อัศเศาะบาหุ, อะหมัด ญาบิร อัศเศาะบาหุ เป็นต้น

3. ชื่อ-สกุลที่มี 4 ส่วน ประกอบด้วย ชื่อตัว คำว่าบิน หรือ บินตี ชื่อบิดา และชื่อเผ่า หรือตระกูล เช่น มุฮัมมัด บิน เคาะมีส อัลฟาริซียฺ, ฮามิด บิน ซุไฮล์ อัลมะอฺฮานียฺ, ยะมาล บิน ชาเล็ม อัลโกลานียฺ, คอลิด บิน ซุอูด อัลยะกูบียฺ, รอซิด บิน หุไมด์ อัลนุโอมียฺ และเศาะเก็อร บิน มุฮัมมัด อัลกอสิมียฺ เป็นต้น โดยการใช้ชื่อแบบดังกล่าวนี้พบได้ในประเทศโอมาน และสหรัฐอเมริกาบริติช

สำหรับธรรมเนียมการตั้งชื่อแม้ว่าชาวอาหรับเกือบทั้งหมดจะนับถือศาสนาอิสลาม อาจแตกต่างกันด้านนิกายที่นับถือ แต่ธรรมเนียมการตั้งชื่อยังยึดธรรมเนียมแบบดั้งเดิมโดยเฉพาะชาวอาหรับในชนบทและเผ่าเร่ร่อนหรือเบดูอิน ซึ่ง เอส เอ็ม ซเวเมอร์ (S. M. Zwemer, 1900 : 265-266) กล่าวว่า ชาวเบดูอินมักตั้งชื่อลูกโดยใช้ชื่อของกลุ่มดาว นก หรือสัตว์ที่อาศัยอยู่ในทะเลทราย เช่น มะฮา (กวางอาหรับ) และในบางครั้งอาจใช้สิ่งที่แม่ประทับใจ เหตุการณ์สำคัญ หรือลักษณะเด่นที่มีอยู่ในตัวเด็กมาตั้ง ด้วยเหตุนี้การตั้งชื่อโดยใช้นามของศาสนทูตคนต่าง ๆ หรือนามของเศาะหาบะฮ์ผู้ใกล้ชิดจึงพบได้น้อยมาก ซึ่งต่างกับชาวเมืองที่มีการตั้งชื่อโดยใช้ธรรมเนียมแบบอิสลามมากกว่า

จากการใช้ชื่อสกุลข้างต้น แสดงถึงการจัดระเบียบสังคมจากระบบเครือญาติ วงศ์ตระกูล การใช้ชื่อ สกุลเดียวกัน หมายถึง ความเป็นคนกลุ่มเดียวกันหรือเผ่าเดียวกัน ซึ่งชาวอาหรับยังยึดถืออยู่อย่างมั่นคงแม้ว่าปัจจุบันวิถีของชาวอาหรับกำลังเผชิญอยู่กับกระแสของความเปลี่ยนแปลงเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดียิ่งขึ้นก็ตาม

3.7 พัฒนาการด้านการแต่งกาย

การแต่งกายของชาวอาหรับมีพัฒนาการตามการเปลี่ยนแปลงของราชวงศ์ต่าง ๆ ที่สำคัญได้แก่ ราชวงศ์อุมัยยะฮ์ และอับบาสิยะฮ์ อาจกล่าวได้ว่าเป็นยุคแรกที่ชาวอาหรับได้รับเอาวัฒนธรรมจากภายนอก ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นอย่างมากภายในสังคมอาหรับ

ในยุคแรกแห่งอิสลาม การแต่งกายของชาวอาหรับ เป็นไปอย่างเรียบง่าย ดังจะเห็นได้จากการแต่งกายของท่านศาสนทูตมุฮัมมัด ﷺ รวมทั้งเศาะลีฟะฮ์ทั้งสี่ท่าน ต่างก็ใช้ชีวิตอย่างสมถะ และซื่อสัตย์ จนบางคนกล่าวว่าท่านเหมือนผู้ทรงศีล ที่อยู่อาศัยของท่านก็ไม่ได้เป็นปราสาทราชวังใหญ่โต สถานที่ประชุมก็ไม่ได้สร้างอย่างวิจิตรพิสดาร ท่านอยู่ในกระท่อมอย่างภาคภูมิใจและทำมาหาเลี้ยงชีพด้วยตนเอง ทำงานด้วยมือของตัวเอง ไม่มีมองครักษคอยพิทักษ์เพื่อความปลอดภัยส่วนตัว ประตูบ้านของท่านเปิดอยู่เสมอสำหรับคนจนและท่านคอยสดับฟังคำร้องทุกข์ของประชาชนด้วยตัว

ท่านเอง โดยแต่ละท่านจะสวมเครื่องแต่งกายประกอบด้วย เลื่อยยาวผ่าด้านหน้าโดยตลอด (Qabā') และคาดด้วยเข็มขัดหนัง เลื่อยคลุมทำจากขนอูฐ ('Abā'ah) สำหรับสวมทับด้านนอกสุด กางเกงขนาดพอดีตัวยาวประมาณหน้าแข้ง ส่วนเครื่องแต่งกายสำหรับศีรษะประกอบด้วย หมวก (Tāqīyah) สำหรับสวมก่อนพันทับด้วยผ้า และผ้าพันศีรษะ ('Imāmah) โดยขนาดของผ้าจะขึ้นอยู่กับคุณวุฒิและวัยวุฒิ กล่าวคือ ผู้อาวุโสหรือนักการศาสนาจะสวมผ้าโพกศีรษะที่มีขนาดใหญ่ และหนากว่าบุคคลทั่วไป

การแต่งกายของสตรีอาหรับ ประกอบด้วย กางเกงยาว เลื่อยแขนยาวผ่าคอ แล้วสวมทับด้วยเลื่อยยาว (Ridā') และเลื่อยคลุมยาว (Hibrah) สำหรับสวมทับเวลาออกนอกบ้าน เพื่อป้องกันฝุ่น ดิน ไม่ให้เปื้อนเสื้อผ้า และผ้าคลุมไว้สำหรับพันศีรษะเหลือไว้ส่วนของใบหน้า และใช้ชายผ้าที่เหลือพันรอบต้นคอ จะไม่ใช่ผ้าคลุมศีรษะแบบสวมเหมือนอย่างที่ปรากฏในสังคมมุสลิมไทย โดยการแต่งกายดังที่กล่าวมายังคงมีการใช้อยู่จวบจนปัจจุบัน

ครั้นสมัยสุไลมาน บิน अबดุลมาลิก เคาะลีฟะฮ์ท่านที่ 7 ในราชวงศ์อุมัยยะฮ์ (ค.ศ. 715-717) ได้เริ่มมีการประดับเครื่องแต่งกาย ซึ่งเป็นรูปแบบที่รับมาจากเมืองต่าง ๆ เช่น เยเมน กูฟะฮ์ และอเล็กซานเดรีย ประชาชนในยุคนั้นมีการประดับประดาเลื่อยคลุม กางเกง ผ้าพันศีรษะและหมวก (al-Mas'ūdī, 1346 : 2/162) นอกเหนือจากการประดับแล้ว รูปแบบของการแต่งกายส่วนใหญ่ยังคงลักษณะของวัฒนธรรมอาหรับแบบดั้งเดิม

จนกระทั่งในยุคของราชวงศ์อับบาซียะฮ์ช่วงที่ 1 (ค.ศ. 750-847) ซึ่งเป็นยุคที่กระแสของวัฒนธรรมเปอร์เซีย เข้ามามีบทบาทเหนือวัฒนธรรมอาหรับ โดยเฉพาะในราชสำนัก ยุคนี้เครื่องแต่งกายแบบเปอร์เซียได้กลายมาเป็นชุดประจำราชสำนักของราชวงศ์อับบาซียะฮ์ ซึ่ง อัลเฟรด ฟอน เครเมอร์ (Alfred Von Kremer) กล่าวว่า "อิทธิพลวัฒนธรรมเปอร์เซียต่อราชสำนักอับบาซียะฮ์ มีมากที่สุด ในสมัยของเคาะลีฟะฮ์ อัลฮาดิ ฮารูน อรรเราะซิด และอัลมะอ์มิน เนื่องจาก เคาะลีฟะฮ์ทั้งสามท่านมีที่ปรึกษา หรือคณะบริหารระดับสูงเป็นชาวเปอร์เซีย" (Hasan 'Ibrāhīm Hasan, 1965 : 3/427)

ในสมัยของอับดุลอะซีซ อัลมันซูร เคาะลีฟะฮ์ท่านที่ 2 แห่งราชวงศ์อับบาซียะฮ์ (ค.ศ. 754-775) ได้มีการกำหนดให้ใช้หมวกเปอร์เซีย (Qalansuwah) มีลักษณะยาว ส่วนปลายเป็นรูปทรงกรวย และมีสีดำ พร้อมกับเริ่มมีการตกแต่งประดับประดา เครื่องแต่งกายด้วยดินทอง ซึ่งการแต่งกายลักษณะนี้จะจำกัดเฉพาะเคาะลีฟะฮ์ท่านนั้น ดังภาพของเคาะลีฟะฮ์อัลมุตะวัคคิลบนเหรียญสำหรับเครื่องแต่งกายของชนชั้นสูง ประกอบด้วย กางเกงตัวใหญ่ เลื่อยเชิร์ต เลื่อยยาวผ่าด้านหน้ามักทำจากขนสัตว์ (Midra'ah) เลื่อยคลุมยาว (Sutrah) เข็มขัด และรองเท้า ซึ่งทั้งหมดเป็นรูปแบบการแต่งกายตามวัฒนธรรมเปอร์เซีย ส่วนสีที่นิยมแต่ง คือ สีขาว ทั้งนี้เป็นอิทธิพลจากคำกล่าวของศาสนทูตมุฮัมมัด ﷺ ที่มีใจความว่า "อัลลอฮ์ทรงสร้างสวนสวรรค์เป็นสีขาว และเครื่องแต่งกายที่ดีที่พวก

ท่านจะสวมใส่มันในขณะที่ยังมีชีวิต และเสียชีวิต²² คือสีขาว” ซึ่งคำกล่าวนี้แม้จะไม่ทราบที่มาชัดเจน แต่ผู้วิจัยพบตัวบทที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกับคำกล่าวข้างต้น ดังปรากฏในสุนัน อัดติรมีซี (1983) กิตาบ อัลญะนาอิช หะดีษที่ 915 และกิตาบ อัลอาดาบ หะดีษที่ 2734 โดยท่านศาสนทูตมุฮัมมัด ﷺ ได้กล่าวว่า

))

((

ความว่า “พวกท่านจงสวมใส่เครื่องแต่งกายสีขาวเถิด เพราะสีขาวนั้นเป็นเครื่องแต่งกายที่ดีอย่างหนึ่งของพวกท่าน และพวกท่านจงห่อศพด้วยผ้าสีขาวเถิด”

(บันทึกโดย al-Tirmīdhīy, 1983 : 915)

((

))

ความว่า “พวกท่านจงสวมใส่สีขาวเถิด เพราะสีขาวนั้นเป็นสีที่สะอาด เรียบร้อยและบริสุทธิ์ที่สุด และพวกท่านจงใช้มันห่อศพเถิด”

(บันทึกโดย al-Tirmīdhīy, 1983 : 2734)

วัฒนธรรมการพันศีรษะนั้น ชาวอาหรับได้ถือปฏิบัติสืบทอดมาจากบรรพบุรุษตั้งแต่ยุคก่อนอิสลาม (Pre-Islamic Period) เพื่อรักษาวัฒนธรรมดังกล่าวในสังคมเมือง ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 11 สังคมอาหรับโดยเฉพาะในอิรักได้มีการประกาศห้ามไม่ให้ถอดผ้าพันศีรษะหรืออิมามะฮ์ นอกจากนี้ในช่วงประกอบพิธีฮัจญ์ ซึ่งนโยบายนี้คล้ายกับการประกาศใช้รัฐนิยมของไทยในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม และมีการกำหนดให้ใช้ผ้าพันศีรษะสีดำในงานพิธีและงานฉลองต่าง ๆ ที่มีเคาะลีฟะฮ์เข้าร่วม เนื่องจากสีดำเป็นสีประจำราชวงศ์อับบาซียะฮ์ ดังนั้นในการแต่งกายเคาะลีฟะฮ์จะสวมหมวก (Qalansuwah) และพันทับด้วยผ้า (‘Imāmah) สีดำ

²² ห่อด้วยผ้าสีขาว